

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18.11.1997, sp. zn. 2 Cdon 992/97, ECLI:CZ:NS:1997:2.CDON.992.1997.1

Číslo: 48/1998

Právní věta:

Odvolání podané osobou, která se označila jako zástupce účastníka, avšak její oprávnění účastníka zastupovat nebylo prokázáno, nelze odmítnout podle ustanovení § 218 odst. 1 písm. b) o. s. ř. Jestliže se nedostatek prokázání plné moci nepodaří odstranit přes učiněná vhodná opatření, odvolací soud odvolací řízení zastaví (§ 211, § 104 odst. 2 o. s. ř.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 18.11.1997

Spisová značka: 2 Cdon 992/97

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odvolání

Předpisy: 99/1963 Sb. § 104 odst. 2

§ 211

§ 218 odst. 1 písm. b)

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Oprávněný podal návrh, kterým se domáhal, aby byl podle vykonatelného platebního rozkazu Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 7. 9. 1994, sp. zn. 81 Ro 1223/94, nařízen k uspokojení jeho pohledávky ve výši 658 008 Kč s 18% úrokem od 3. 12. 1992 do zaplacení a nákladů řízení ve výši 31 904 Kč výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného „a nebude-li tento výkon úspěšný“, výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí povinného „s tím, že oprávněný následně označí nemovitosti, jejichž prodej se navrhuje“. Současně navrhl, aby soud vydal předběžné opatření, kterým by bylo povinnému zakázáno nakládat s jeho movitými a nemovitými věcmi, „převádět či jiným způsobem nakládat s podílem na společnosti L., s. r. o., K. se sídlem v H. do doby realizace výkonu rozhodnutí“.

Obvodní soud pro Prahu 1 usnesením ze dne 14. 10. 1996, řízení o návrhu na nařízení předběžného opatření a o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí povinného zastavil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a že oprávněný je povinen „složit do pokladny Obvodního soudu pro Prahu 1“ doplatek soudního poplatku ve výši 13

060 Kč. Své rozhodnutí zdůvodnil tím, že oprávněný (jeho zmocněnec advokát JUDr. B. T.) ve stanovené lhůtě nedoplnil návrh na zahájení řízení a že byly splněny podmínky k zastavení řízení podle ustanovení § 43 odst.2 o. s. ř.

Proti tomuto usnesení podal advokát JUDr. B. T. jako zástupce oprávněného odvolání.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 23. 1. 1997 uvedené odvolání podle ustanovení § 218 odst. 1 písm. b) o. s. ř. odmítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Při svém rozhodování vycházel ze zjištění, že usnesením ze dne 22. 7. 1996, vyzval soud prvního stupně advokáta JUDr. B. T., který „v této věci podal návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem movitých a nemovitých věcí povinného a současně návrh na vydání předběžného opatření“, aby ve lhůtě 1 měsíce od doručení usnesení doložil originál nebo úředně ověřenou kopii plné moci k „podání návrhu na vydání rozhodnutí“ a k zastupování oprávněného v tomto řízení a aby doplatil soudní poplatek ve výši 13 060 Kč. Ačkoliv mu toto usnesení bylo doručeno dne 6. 9. 1996, „nijak na ně nereagoval, a to přesto, že byl již předtím připsím ze dne 13. 5. 1996, který mu byl doručen dne 20. 6. 1996, vyzván k předložení plné moci“. Advokát JUDr. B. T. „ani k odvolání, které v této věci, jak uvedl, podal za oprávněného, plnou moc k zastupování oprávněného v tomto řízení nepřipojil“. Odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání proti usnesení soudu prvního stupně, stejně jako „samotný návrh na nařízení výkonu rozhodnutí a vydání předběžného opatření“, byly podány jinou osobou než oprávněným. Protože se „i přes snahu soudu prvního stupně uvedený nedostatek nepodařilo odstranit“, jsou splněny předpoklady pro odmítnutí odvolání podle ustanovení § 218 odst. 1 písm. b) o. s. ř.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal oprávněný dovolání. Namítá, že odvolací soud postupoval „ryze formalisticky“, když soud prvního stupně měl k dispozici platební rozkaz, ze kterého je patrné, že „ve věci návrhu a pro celé řízení byl oprávněným zplnomocněn JUDr. B. T., advokát v J. H.“. Odvolací soud se navíc nepokusil „jím tvrzený nedostatek plné moci napravit, přičemž k jejímu nezaslání došlo jen administrativní chybou kanceláře právního zástupce oprávněného, která byla lehce k výzvě soudu napravitelná“. Oprávněný navrhl, aby dovolací soud napadené usnesení zrušil a aby věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

V posuzovaném případě z obsahu spisu vyplývá, že advokát JUDr. B. T. jako zástupce oprávněného podal (s odvoláním na plnou moc založenou ve spise Krajského obchodního soudu v Praze, sp. zn. 81 Ro 1223/94) za oprávněného návrh na nařízení výkonu rozhodnutí spojený s návrhem na nařízení předběžného opatření. Výzvám soudu prvního stupně, kterými bylo požadováno předložení plné moci k zastupování oprávněného „v exekučním řízení“, nevyhověl. Za oprávněného podal advokát JUDr. B. T. též odvolání proti usnesení soudu prvního stupně; plnou moc k tomuto podání rovněž nepřipojil. Písemné plné moci prokazující, že JUDr. B. T. oprávněného v tomto řízení zastupuje, byly soudu předloženy až s podáním dovolání proti usnesení odvolacího soudu.

Podle ustanovení § 28 odst. 1 o. s. ř. zástupci, jež si účastník zvolil, udělí písemně nebo ústně do protokolu plnou moc buď pro celé řízení nebo jen pro určité úkony.

Pro platnost dohody o plné moci (smlouvy o právní pomoci) mezi účastníkem a jím zvoleným zástupcem zákon nepředepisuje obligatorní písemnou formu. Ustanovení § 28 odst. 1 o. s. ř. stanoví, jak je třeba udělení plné moci soudu prokázat; musí se tak stát listinou obsahující prohlášení účastníka, jímž pověřuje zmocněnce svým zastupováním (písemnou plnou mocí) nebo prohlášením účastníka učiněným v tomto směru do protokolu.

S názorem odvolacího soudu, podle kterého „nezbylo než odvolání“ proti usnesení soudu prvního stupně podle ustanovení § 218 odst. 1 písm. b) o. s. ř. odmítnout, neboť bylo podáno někým, kdo k odvolání není oprávněn, nelze souhlasit.

Podání někoho, kdo vystupuje jako zástupce účastníka, aniž by bylo způsobem uvedeným v ustanovení § 28 odst. 1 o. s. ř. prokázáno jeho oprávnění k zastupování účastníka, nelze považovat za podání neoprávněné osoby. Není tu totiž jen významné to, kdo podání učinil; podstatné také je, zda sám hodlá vstoupit do procesněprávního vztahu, nebo zda procesněprávní úkon činí za jiného (za účastníka řízení) jako jeho zástupce. Učinila-li takováto osoba procesněprávní úkon za jiného jako jeho zástupce, neuplatňuje v řízení sama (svým jménem) procesní práva, ale jedná za zastoupeného. Nedostatek plné moci je pak nedostatkem podmínky řízení, který lze odstranit; soud je pověřen učinit k tomu vhodná opatření. Nezdaří-li se mu uvedený nedostatek odstranit, soud řízení zahájené podáním takovéto osoby zastaví (srov. § 104 odst. 2 o. s. ř.).

V posuzovaném případě advokát JUDr. B. T. při podání odvolání proti usnesení soudu prvního stupně vystupoval jako zástupce oprávněného. Protože odvolání nepodal vlastním jménem, odvolací soud neměl považovat odvolání proti usnesení soudu prvního stupně za podané někým, kdo k odvolání není oprávněn. Správně měl postupovat podle ustanovení § 211 a § 104 odst. 2 o. s. ř. (buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně) a jestliže se nedostatek podmínky řízení spočívající v nedostatku průkazu plné moci přes k tomu učiněná vhodná opatření nepodařilo odstranit odvolací řízení zastavit.